

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA VALİLİĞİ YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	28

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	5
Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	6
Tablo 6: Tapu Kayıtları ile Mevcut Durumu Farklı Olan Taşınmazlar	18
Tablo 7: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alım ve Yapım İşlerinde Ödenek Sınırı Aşımı	23

KISALTMALAR

AFAD	Acil Durum ve Afet Yönetim Başkanlığı
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
KDV	Katma Değer Vergisi
kWh	Kilowatt Saat
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
YİKOB	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Alınan Depozito ve Teminatların Vadelerine Uygun Hesaplarda İzlenmemesi
2. Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi
3. Taşınmazlara İlişkin Değer Tespit İşlemlerinin Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Kesin ve Ek Kesin Teminatların Saklanması ve İadesi ile İlgili Yapılan Hatalı İşlemler
2. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
3. Yeterli Ödenek Olmadan İhaleye Çıkılması
4. Bazı Alımların Kamu İhale Kanunu'na Uygun Olarak Gerçekleştirilmemesi
5. Faturalarda Gecikme Bedelinin Ortaya Çıkması ve İlgili Tutarın Ödenmeyerek Sürekli Artmasına Sebep Verilmesi
6. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
7. Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne Uygun Olmayan Alımlar Yapılması
8. Yapım İşi İhalesinde İş Programının Süresinde Hazırlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 28'inci maddesinin (A) fıkrası ile büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde genel bütçeli idare olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB) kurulmuş, daha sonra aynı maddede 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 35'inci maddesiyle yapılan değişiklikle YİKOB'lar, 01.09.2016 tarihinden itibaren genel bütçe kapsamındaki idare olmaktan çıkarılarak, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli idareye dönüştürülmüştür.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 273'üncü maddesinde, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde, valiye bağlı olarak kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak kurulan YİKOB'ların;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu,
- Acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi,
- İlin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi,
- Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi,
- İldeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesi görevlerini gerçekleştireceği belirtilmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde YİKOB'ların görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

YİKOB'lar bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esaslar 112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

YİKOB'ların; muhasebe ve raporlama işlemlerinde, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri; taşınır

mallarına ilişkin işlemlerinde, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri; mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin işlemlerinde, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri; yapılan harcamalara ilişkin belge düzenleme işlemlerinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Valiye bağlı olarak kurulan özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz YİKOB'ların teşkilat yapısı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'te düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde YİKOB'un sevk ve idaresini yapan başkanın vali veya valinin görevlendirdiği vali yardımcısı olduğu ifade edilmiştir.

Başkanlıkta Yönetmelik'in 4'üncü maddesi gereği Yatırım İzleme Müdürlüğü, Rehberlik ve Denetim Müdürlüğü, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü, 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü ile Doğal Kaynaklar, Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü bulunmaktadır.

YİKOB'ların personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanmaktadır. Başkanlık bünyesindeki müdürlüklerde ve geçici birimlerde görev yapmak üzere uzman, sözleşmeli personel ve memurları kadro, yer ve ünvanlarına bakılmaksızın başkanlıkta görevlendirmeye valiler yetkilidir. Bu yetki çerçevesinde Başkanlıkta Vali tarafından görevlendirilmiş 70 adet kadrolu memur, 9 adet sözleşmeli personel, 19 adet daimi işçi, 28 adet 696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

YİKOB'lar 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmamakla birlikte bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili hususlar, 30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiş olup Yönetmelik'te 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuattaki bütçe, kesin hesap, sorumluluk, hesap ve kayıt düzeni, muhasebe ve raporlamaya ilişkin benzer hükümlere yer verildiği görülmektedir.

Öte yandan Yönetmelik'in 19'uncu maddesine göre Yönetmelik'te hüküm bulunmayan

hallerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

YİKOB bütçesi, TBMM'deki bütçe görüşmelerinde başkanlıklarına yapılacak Hazine yardımı ödenekleri belirlendikten sonra, hazine yardımı miktarları dikkate alarak hazırlanır ve valinin onayına sunulur. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun TBMM Genel Kurulunda kabulünü müteakip bütçe vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konur.

Antalya Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının bütçe ve muhasebe işlemlerine ait kayıtlar ile bu kayıtlar esas alınarak üretilen tablo ve raporlar, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından üretilmektedir. Muhasebe hizmetleri İçişleri Bakanlığının e-içişleri sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Başkanlığın 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek ve Olağanüstü Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	11.000.000,00	111.535.467,23	0,00	120.292.253,62	116.367.582,98	3.924.670,64	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	1.750.000,00	19.832.875,30	0,00	21.582.875,30	21.266.168,88	316.706,42	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.160.100,35	93.190.694,00	16.150.792,00	+6.665.978,25 -6.059.050,27	93.797.621,98	59.880.603,76	49.992.810,22	1.235.100,35
04	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
05	Cari Transferler	0,00	800.000,00	2.354.103,78	+10.000,00	3.164.103,78	3.090.278,38	73.825,40	0,00
06	Sermaye Giderleri	104.509.550,00	14.170.000,00	2.264.877.632,76	+41.193.944,10 -34.582.861,33	1.742.954.316,15	1.737.510.654,36	5.443.661,79	647.213.949,38
07	Sermaye Transferleri	0,00	0,00	78.654.079,76	+29.260.039,77 -29.695.178,01	78.218.941,52	77.815.552,05	403.389,47	0,00
08	Borç Verme	0,00	700.000,00	0,00	+450.341,10	1.150.341,10	1.150.341,10	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	13.500.000,00	0,00	-5.000.000,00	8.500.000,00	0,00	8.500.000,00	0,00
Toplam		105.669.650,35	135.110.694,00	2.493.404.950,83	79.860.535,53	2.085.736.245,45	2.017.081.181,51	68.655.063,94	648.449.049,73

Başkanlığın 2023 mali yılı bütçesi 135.110.694,00 TL ödenek öngörülmüş olup Kurum dışı ek/özel ödenekle birlikte 2023 yılı ödenek toplamı 2.085.736.245,45 TL olmuştur. Yıl içinde 2.017.081.181,51 TL Bütçe Gideri yapılmış, 68.655.063,94 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 648.449.049,73TL ödenek ise 2024 mali yılına devretmiştir.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	54.520.152,60	36.650.513,91	21.711,84	36.628.802,07	67,18
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	20.757.019,40	222.898.621,05	0,00	222.898.621,05	1.073,85
05- Diğer Gelirler	22.000.000,00	2.622.302.295,84	146.525,08	2.622.155.770,76	11.918,89
06- Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	97.277.172,00	2.881.851.430,80	168.236,92	2.881.683.193,88	2.962,34

Başkanlığın 2023 yılı bütçe gelir kalemlerinden Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin %67,18 oranında, Diğer Gelirlerin %11.918,89 oranında, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin %1.073,85 oranında gerçekleştiği görülmüştür. Alınan Bağış ve Yardımlar, Özel Gelirler ve Diğer Gelir kalemlerinde gerçekleşme oranının yüksek olmasının bütçe hazırlanırken öngörülemeyen muhtar ödenekleri ve sermaye gideri niteliğindeki harcamalar için yıl içinde Genel Bütçeden aktarılan ödeneklerden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	11.000.000,00	116.367.582,98	1.057,89
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.750.000,00	21.266.168,88	1.215,21
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	93.190.694,00	59.880.603,76	64,26
04- Faiz Gideri	0,00	0,00	0,00
05- Cari Transferler	800.000,00	3.090.278,38	386,28
06- Sermaye Giderleri	14.170.000,00	1.737.510.654,36	12.261,90
07- Sermaye Transferleri	0,00	77.815.552,05	0,00
08- Borç Verme	700.000,00	1.150.341,10	164,33
09- Yedek Ödenekler	13.500.000,00	0,00	0,00
Toplam	135.110.694,00	2.017.081.181,51	1.492,91

Başkanlığın bütçe giderlerinden Personel Giderlerinin %1.057,89 oranında, SGK Devlet Prim Giderlerinin %1.215,21 oranında, Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin %64,26 oranında, Cari Transferlerinin %386,28 oranında, Sermaye Giderlerinin %12.261,90 oranında ve Borç Verme %164,33 oranında gerçekleştiği görülmüştür.

Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.585.683,91	22.333.461,34	36.650.513,91	763,73	64,11
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	52.898.660,10	151.766.257,90	222.898.621,05	186,90	46,86
Diğer Gelirler	300.143.440,53	505.203.367,28	2.622.302.295,84	68,32	419,06
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	355.627.784,54	679.303.086,52	2.881.851.430,80	91,02	324,24
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	4.062.411,22	1.493.546,84	168.236,92	-63,23	-88,74
Net Toplam	351.565.373,32	677.809.539,68	2.881.683.193,88	92,80	325,15

Başkanlığın 2023 yılındaki gelirler bir önceki yıla göre 2.203.873.654,2 TL'lik (%324,24) artış göstermiştir. Bu çerçevede; Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerdeki 71.132.363,15 TL (%46,86), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki 14.317.052,57 TL (%64,11), diğer gelirlerdeki 2.117.098.928,56 TL (%419,06) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	26.986.225,75	53.093.086,42	116.367.582,98	96,74	119,17
SGK Devlet Prim Giderleri	7.932.335,82	11.712.733,93	21.266.168,88	47,66	81,56
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.849.443,33	21.503.851,26	59.880.603,76	143,00	178,46
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	32.205,00	8.395.135,03	3.090.278,38	25.967,80	-63,19
Sermaye Giderleri	74.273.819,95	466.868.550,45	1.737.510.654,36	528,58	272,16
Sermaye Transferleri	149.165.879,35	88.562.968,42	77.815.552,05	-40,63	-12,14
Yurtiçi Borç Verme	0,00	258.005,00	1.150.341,10	100,00	345,86
Yedek Ödenek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	267.239.909,20	650.394.330,51	2.017.081.181,51	143,37	210,13

Başkanlığın bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre 1.366.686.851,00 TL (%210,13) artış göstermiştir. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında personel giderlerinin 63.274.496,56 TL (%119,17), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 9.553.434,95 TL (%81,56), mal ve hizmet alım giderlerinin 38.376.752,50 TL (%178,46), faiz giderlerinin 0,00 TL (%0), cari transferlerinin -5.304.856,65 TL (-63,19), sermaye giderlerinin 1.270.642.103,91 TL (%272,16), sermaye transferlerinin -10.747.416,37 TL (-12,14), yurtiçi borç verme giderinin 892.336,10 TL (%345,86), yedek ödenek giderinin 0,00 TL (%0) olduğu görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Başkanlığın faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 812.180.143,64 TL, Net Faaliyet Geliri 2.897.264.744,86 TL olup dönem olumlu faaliyet sonucu ise 2.085.084.601,22 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İdarenin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri

uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YİKOB'lar, buldukları büyükşehirlerde, kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi amacıyla; 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a, 28/A maddesinin eklenmesiyle oluşturulmuşlardır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almayan YİKOB'ların, bütçe işlemleri ile muhasebe ve kayıt düzenleri İçişleri Bakanlığınca çıkarılan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Yönetmelik'te bütçe oluşturma, bütçelerin kullanımı ve bütçe uygulamalarının raporlanması ve mali tablo oluşturma süreçleri ile ilgili olarak 5018 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatının kıyasen uygulanacağı atıfları yapılarak ortaya çıkan karmaşıklığın giderilmesine çalışılmıştır.

Sonuç olarak iç kontrol sistemi ve iç denetim gibi 5018 sayılı Kanun ile getirilmiş uygulamaların, tüzel kişiliğe haiz özel bütçeli kuruluş olan YİKOB için geçerli olmadığı, ancak çok yıllık bütçelemenin gereği olan stratejik plan, performans programı gibi uygulamaların kıyasen yerine getirilebileceği anlaşılmaktadır.

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar

ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Antalya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması kapsamında yapılan incelemeler sonucunda iç kontrol sistemleri ile ilgili tespitler aşağıda kısaca belirtilmiştir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiş ve kurumun web sitesinde yayımlanmıştır.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışma yapılmamıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirilmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasına ilişkin çalışmalar yeterlidir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan ve İdare performans programı hazırlanmamıştır.

İdare tarafından iç kontrol riskleri belirlememiş ve risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır. İdare tarafından yetki devirleri ise mevzuata uygun yapılmamıştır. Kurumca yapılan görevlendirmelerde, “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmamıştır.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuş ve Ön Mali Kontrol Yönergesi kurumda mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, iç kontrol birimi olmadığı ve iç kontrole ilişkin bir çalışma olmadığı için değerlendirilmemektedir. İdarede iç denetim birimi kurulmamış ve iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

Sonuç olarak; İdare bünyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde iç kontrol mevzuatı gereklerinin büyük ölçüde yerine getirilmediği görülmüştür

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatların Vadelerine Uygun Hesaplarda İzlenmemesi

İdarenin kesin ve ek kesin teminat ile hakedişlerden kesinti yoluyla tahsil ettiği geçici kabul noksanları kesintilerinin, vadesine göre 430 Alınan depozito ve teminatlar hesabında izlenmesi gerekirken, 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabında hesabında izlendiği görülmüştür.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 30'uncu maddesinde; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yapılan iş tutarının %3'ünün, birim fiyat sözleşmelerde ise %5'inin geçici kabul noksanları için idarece tutulacağı ve bu tutarın geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği ifade edilmiştir. Geçici kabul noksanları için hakedişlerden kesilen tutarlar teminat niteliğindedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kesin teminat" başlıklı 43'üncü maddesinde; Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle %6 oranında kesin teminat alınacağı ifade edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek kesin teminat" başlıklı 12'nci maddesinde; Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınacağı hüküm altına alınmıştır.

27.05.2016 tarihli ve mükerrer 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257'nci maddesine göre; 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile vadesiz ve/veya bir yıldan

kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır. Aynı Yönetmelik'in 320'nci maddesine göre; 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

Yapılan inceleme sonucunda, İdarenin kesin ve ek kesin teminat ile hakedişlerden kesilen uzun vadeli geçici kabul kesintileri toplamının 28.189.112,68 TL olduğu ve bu tutarların 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, İdare tarafından kesin ve ek kesin teminat ile hakedişlerden kesinti yoluyla tahsil edilen geçici kabul noksanları kesintilerinin vadelerine uygun olarak alınan depozito ve teminatlar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

İdare tarafından elektrik, su ve doğalgaz aboneliklerine ilişkin olarak çeşitli kuruluşlara verilen güvence bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı kullanılmadan doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

27.05.2016 tarihli ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 168'inci maddesinde; "*Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.*" denilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 169'uncu maddesinde ise Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç ve alacak yazılacak hususlar açıklanmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, İdarenin elektrik, su ve doğalgaz şirketlerine abonelik yaptırılması aşamasında verilen güvence bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmesi gerekirken, bu hesabın kullanılmadığı ve güvence bedellerinin faaliyet gideri olarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, İdare tarafından yapılan ödeme alınan hizmetin karşılığı olarak katılan bir gider değil, hizmetin alınabilmesi için geri

alınmak üzere kuruluşlara verilen bir depozito niteliğindedir. Bu kapsamda İdarenin bir hizmetten yararlanabilmesi için vermiş olduğu tutarları 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmazlara İlişkin Değer Tespit İşlemlerinin Yapılmaması

İdarenin tapuda kayıtlı olan taşınmazları için Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereği yapılması gereken değer tespit işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ncü maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik 13.09.2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

30.12.2016 tarihli ve 29934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Taşınmaz mal işlemleri" başlıklı 18'inci maddesinde Başkanlığın, mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydında ve icmal cetvellerinin düzenlenmesinde de Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesine göre kamu idareleri, mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilen ve elden çıkarılan taşınmazlarını, miktar ve değer olarak takip etmek amacıyla kayıt altına alacaklardır. Taşınmazların hangi değerler üzerinden kayıt altına alınacağı ise yine 5'inci maddede açıklanmış olup buna göre tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değer üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yine Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde; Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre yapılması gereken taşınmaz kayıt ve değer tespit işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; 31.12.2017 tarihine kadar tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa gerçeğe uygun değer (rayiç değer) üzerinden kayda alınması gerekmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda, 31.12.2023 tarihi itibarıyla İdare adına tapuda kayıtlı bulunan 73 adet taşınmazın değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, değerlendirme çalışmalarının yapılmaması İdarenin bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabında tapuda kayıtlı olan taşınmazların gerçeğe uygun değeri ile emlak değerleri arasındaki fark kadar hataya neden olmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kesin ve Ek Kesin Teminatların Saklanması ve İadesi ile İlgili Yapılan Hatalı İşlemler

İdarenin yapım işlerinde kesin ve ek kesin teminatların saklanması ve iadesi ile ilgili hatalı uygulamalarının olduğu görülmüştür.

A) İdare tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) yüklenicilerin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığının re'sen sorulması gerektiği halde sorulmadığı, söz konusu sorgulama yapılmadan teminatların hükümsüz hale geldiği ve teminat mektubu olma vasfını yitirdiği görülmüştür.

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin ve Ek Kesin Teminatların Geri Verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların; yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısının Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının yükleniciye iade edileceği hükme bağlanmıştır.

29.09.2008 tarihli ve 27012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve

İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in "Kesin Teminatın İadesi" başlıklı 7'nci maddesinde ise, idareye ihale konusu işle ilgili olarak işveren tarafından borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmemesi halinde idarenin, kesin teminatın mevzuatına göre kısmen veya tamamen iadesi imkânının başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde yüklenicinin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığını yazı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna soracağı, yüklenicinin borcu yoksa Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilişiksizlik belgesi düzenleneceği ve teminatının iade edilebileceği, yüklenicinin borcu varsa teminat mektubu nakde çevrilerek borçları ödendikten sonra kalanının yükleniciye iade edilebilir hale geleceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi temin edilmesine rağmen Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalacak ve bankasına iade edilecektir.

İdarenin kayıtlarında yer alan teminat mektupları incelendiğinde, işveren tarafından ihale konusu işle ilgili olarak borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmediği, İdare tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) yüklenicilerin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığının re'sen sorulması gerektiği halde sorulmadığı, söz konusu sorgulama yapılmadan teminatların hükümsüz hale geldiği ve teminat mektubu olma vasfını yitirdiği görülmüştür.

B) Yine İdare kayıtlarında yer alan teminat mektuplarının incelenmesi sonucunda, bazı teminat mektuplarının kesin kabulü yapılmasına, bazılarının ise kesin kabulünün yapılmamasına rağmen bu teminatların hükümsüz hale gelerek teminat mektubu olma vasfını yitirdiği görülmüştür.

İdare tarafından yukarıda başlıklar halinde sayılan mevzuata aykırı işlemler sebebiyle 910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabında kayıta tutulmaya devam edildiğinden bilanço dipnotlarında toplamda 4.170.986,73 TL'lik hataya sebebiyet verilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile yapılan açıklamalar doğrultusunda, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borcu bulunması durumunda kaynakta kesinti yöntemiyle alacağın tahsilatı daha zor hale gelmekte, kesin kabulü yapılmayan işlerde teminat

mektubunun süresinin dolmuş olması sebebiyle kabul işlemlerinde ortaya çıkacak eksikliklerin tahsili konusunda da mali sorunlarla karşılaşılacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

İdarenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmadığı, buna rağmen cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde cins tashihi,

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” olarak tanımlanmış,

“Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde;

“(1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin mali yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilerek taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, İdareye ait bazı taşınmazların tapu kayıtları ile mevcut durumlarının farklı olduğu tespit edilmiş olup söz konusu taşınmazlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 6: Tapu Kayıtları ile Mevcut Durumu Farklı Olan Taşınmazlar

No	İlçe/Mahalle	Ada No / Parsel No	Yüz Ölçümü (m ²)	Tapu Kaydı	Mevcut Durum
1	Alanya / Cumhuriyet	1232/1	2.763	Arsa	Özel İdare Binası ve Müştemilatı
2	Elmalı / Gündoğan	248/37	1.942	Arsa	Kaymakam Lojmanı
3	Kemer / Merkez	22/2	1.000	Arsa	Personel Lojmanı
4	Kemer / Merkez	22/1	1.001	Arsa	Kaymakam Lojmanı
5	İbradı / Aşağı Mahalle	163/82	503,83	Arsa	Kaymakam Lojmanı
6	Serik / Gedik	121/4	2.414	Arsa	Kaymakam Lojmanı
7	Aksu / Barbaros	244/17	1.609,11	Arsa	Kaymakam Lojmanı
8	Kepez / Kültür	1840/12	3.726	Arsa	112 Acil Çağrı Merkezi Hizmet Binası
9	Muratpaşa / Bayındır	28379/1	61.006,37	Arsa	Valilik Ek Hizmet Binası ve Arsası
10	Muratpaşa / Sedir	646/26	5.810	Tarla	Personel Lojmanı
11	Muratpaşa / Kışla	2696/1	5.190	Arsa	Vali Konutu

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilmesi amacıyla cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Yeterli Ödenek Olmadan İhaleye Çıkılması

İdarenin ilgili bütçe tertibinde yeterli ödeneği olmamasına rağmen ihaleye çıktığı ve daha sonra iş yapıldıktan sonra İdarenin cari bütçesinden ödenek aktarılarak ödemenin yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin beşinci fıkrasında;

"Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

"Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmeleri için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek, yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere, proje maliyetinin % 10'undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz." ifadeleri bulunmaktadır.

30.12.2016 tarihli ve 29934 sayılı olarak Resmi Gazete’de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Bütçenin uygulanması” başlıklı 9’uncu maddesinin sekizinci fıkrasında; “*Yüklenmeye girişilmesi, ertesi yıla geçen yüklenme ve gelecek yıllara yaygın yüklenmelerde 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ilgili hükümlerinin kıyasen uygulanır.*” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Yüklenmeye girişilmesi” başlıklı 26’ncı maddesinde; “*Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yıla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.*” hükümleri yer almaktadır.

Yapılan inceleme sonucunda, İdarenin, Alanya Mahmutlar, Korkuteli Alaaddin, Kumluca Sarıcasu ve Manavgat Güzelyalı Mahallelerindeki muhtarlık hizmet binaları işi için ilgili bütçe tertibinde yeterli ödeneği olmamasına rağmen toplam tutarı KDV dahil 2.896.664,00 TL olan ihaleye çıktığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca, yatırımların planlanan sürede tamamlanıp ekonomiye kazandırılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi amacıyla yüklenmeye girilen işlerin ödeneklerinin olması ve saklı tutulması gerektiği açıkça anlaşıldığından ilgili bütçe tertibinde yeterli ödeneği olmayan işler için ihaleye çıkılmaması gerekmektedir.

BULGU 4: Bazı Alımların Kamu İhale Kanunu’na Uygun Olarak Gerçekleştirilmemesi

İdarenin yaptığı temsil, tören ve ağırlama giderleri kapsamındaki seyahat, konaklama ve işe ilişkin mal ve hizmet alımları ile su, telefon ve internet kullanımına ait alımların piyasa fiyat araştırması yapılmadan, ihale veya doğrudan temin usulü kullanılmadan, kanıtlayıcı evraklara yer verilmeden yalnızca fatura karşılığında gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Bu kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu*

kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.” ifadesine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun “Kapsam” başlıklı 2’inci maddesinde; *“Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:*

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

“Temel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; *“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.”* hükmü ile “Görevlilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 60’ıncı maddesinde; *“5’inci maddede belirtilen ilkelere ve 62’nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır. “*

“Doğrudan temin” başlıklı 22’nci maddesinin (d) bendinde; *“... ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iiaşeye ilişkin alımlar.”* hükmüne yer verilmiştir.

Son olarak anılan Kanunun 3’üncü maddesinde kanundan istisna olan durumlar, 18’inci maddesinde ihale usulleri ve 22’nci maddesinde doğrudan temin kapsamında yapılacak alımlar sayılmıştır.

İdarenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na tabi bir idare olduğu, istisna kapsamında olmayan alımlarını ihale usulleriyle veya şartları taşıyorsa doğrudan teminle yapması gerektiği açıktır.

Yapılan inceleme sonucunda; İdare tarafından yapılan temsil, tören ve ağırlama giderleri kapsamındaki seyahat, konaklama ve iiaşeye ilişkin mal ve hizmet alımlarının tamamı herhangi bir fiyat araştırması yapılmadan kanıtlayıcı evraka yer vermeden yalnızca fatura karşılığı yapılmakta bu kapsamda yapılan alımlarda bir parasal sınır bulunmamaktadır. Ancak alımların ise doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılacağı açıktır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar doğrultusunda, temsil, tören ve ağırlama giderleri kapsamındaki seyahat, konaklama ve işeyle ilişkin mal ve hizmet alımları ile su, telefon ve internet kullanımına ait alımların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun öngördüğü usullerle yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Faturalarda Gecikme Bedelinin Ortaya Çıkması ve İlgili Tutarın Ödenmeyerek Sürekli Artmasına Sebep Verilmesi

İdare tarafından kaymakamlık lojmanlarına ait elektrik ve doğalgaz faturalarının zamanında ödenmemesinden dolayı gecikme zammı bedeli hesaplandığı ve ilgili tutarın faturalara yansıdığı her geçen gün ilgili bedelin arttığı görülmüştür.

30.12.2016 tarihli ve 29934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hususlar" başlıklı 19'uncu maddesinde; Bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda ilgili Yönetmelikte düzenleme bulunmama ile birlikte 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; İdarenin yükümlülüğünü zamanında yerine getirmemesi sonucu idare bütçesinden gecikme zammı ödenmesine sebep olduğu görülmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar doğrultusunda, gecikme zammına maruz kalınmaması ve İdare bütçesine ek mali külfet oluşturmamak için faturaların zamanında ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödenegin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2023 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; *"Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 1.439.543,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 431.810,00 TL'yi, diğer idarelerin 143.845,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılayabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarihli ve 31351 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ" in "Genel esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin

%10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği,

Üçüncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı,

Yapılan inceleme sonucunda, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımları, hizmet alımları ve yapım işlerinde, aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alım ve Yapım İşlerinde Ödenek Sınırı Aşımı

Harcama Kalemleri	2023 Yılı Toplam Ödenek Tutarı (TL) (A)	Ödenegin %10'u (TL) (Sınır) (B=A*%10)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)	Sınırı Aşan Tutar (TL) (D=C-B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı/Toplam Ödenek Tutarı (%) (C/A)
Mal Alım	57.549.658,90	5.754.965,89	10.386.760,85	4.631.794,96	18
Hizmet Alım	49.607.589,73	4.960.758,97	13.169.311,47	8.208.552,50	27
Yapım İşi	7.657.050,75	765.705,08	5.571.642,57	4.805.937,49	73

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca, İdare tarafından 2023 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, her biri için ayrı ayrı bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 7: Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne Uygun Olmayan Alımlar Yapılması

İdare tarafından temsil, tören ağırlama ve tanıtım giderlerinde Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri Genelge hükümlerine aykırı işlemler yapıldığı görülmüştür.

30.06.2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı 2021/14 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesinde;

“... Cep telefonları sadece Cumhurbaşkan Yardımcısı, bakanlar, yüksek yargı organları başkanları, valiler ve belediye başkanları ile hizmet gereksinimi dikkate alınarak 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kadro, pozisyon ve görevlerde bulunanlar ile belediyelerde genel sekreterler ve genel müdürler ile sınırlı olmak üzere bakanlıklar, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarda bakan, belediyelerde belediye başkanı, diğer idarelerde üst yönetici tarafından belirlenen makamlar için tahsis edilebilecektir. Bu şekilde cep telefonu tahsis edilen makamların listesi bakanlıklar, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar ile diğer idareler bakımından Cumhurbaşkanlığına, belediyeler bakımından ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilecektir. Bakanlar, belediye başkanları ve üst yöneticiler tarafından; cep telefonu tahsis edilen makamlar için aylık cep telefonu görüşme ücreti limitleri, 1800 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmeyecektir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının basın izleme ile ilgili birimleri ve kütüphane dokümantasyon merkezleri hariç hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapılmayacak, görev alanı ile ilgili olmayan yayınlara abone olunmayacaktır. İdare faaliyetlerini tanıtmaya yönelik rapor, kitap, dergi, bülten ve benzeri yayınlar basılmayacak, bu dokümanların hazırlanması ve paylaşımı elektronik ortamda yapılacaktır.

Uluslararası toplantılar ile milli bayramlar hariç açılış, konferans, seminer, yıl dönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl, yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyecek, hediye verilmeyecek ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacaktır. Temsil ve ağırlama ödenekleri, zorunlu haller dışında kullanılmayacaktır.

Yılbaşı ve bayram dönemlerinde kamu görevlileri tarafından gönderilecek tebrik, telgraf ve benzeri posta hizmetlerine ilişkin kağıt, baskı, posta ve benzeri giderler hiçbir şekilde kurum ve kuruluşların bütçesinden ödenmeyecek, mevzuat gerekleri dışında kurum ve kuruluşların tasarrufları altında bulunan kaynaklardan ajanda, takvim, plaket, hatıra, hediye, eşantıyon basım ve dağıtım türü işler yaptırılmayacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarınca mevzuattan kaynaklanan zorunluluklar gereği yapılan veya kurum faaliyetleri ile doğrudan ilgili olan tanıtım giderleri hariç olmak üzere basın ve yayın organlarına ilan-reklam verilmeyecektir.”

Denilmektedir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından temsil, tören ağırlama ve tanıtım giderleri gerçekleştirirken Genelge hükümlerine aykırı işlemler yapıldığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, kamu kaynaklarının amacına uygun bir şekilde ve tasarruf ilkelerine uyularak kullanılması gerekmektedir.

BULGU 8: Yapım İşi İhalesinde İş Programının Süresinde Hazırlanmaması

İdare ile yüklenici arasında imzalanan sözleşme hükümlerine ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne aykırı olarak iş programının süresinde hazırlanmadığı görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmenin “İş programı” başlıklı 12’nci maddelerinde;

“(1)Yüklenici, iş programını yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, sözleşme bedeli üzerinden bir günde yapılması gereken iş tutarını hesaplayarak, ödeneklerin yıllara göre dağılım esasları ile varsa işin kısımları ile bitirme tarihlerini de dikkate alarak İdarece verilen örneklere uygun olarak hazırlar. Bu programda ayrıca; iş kalemleri, aylık imalat ve iş miktarları, (ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı) yıllık ödenek dilimleri ve bunların aylara dağılımı gösterilir ve iş programı en az dört nüsha hazırlanarak onaylanmak üzere İdareye teslim edilir.

...

(3) İş programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.” hükümleri yer almaktadır.

04.03.2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İş programı” başlıklı 17’nci maddesinde ise yüklenicinin, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde idarece verilen örneklere uygun bir iş programını hazırlayarak onaylanmak üzere idareye teslim edeceği, idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorunda olduğu, idarece gerekli görülen hallerde yüklenici tarafından belirli sürede revize iş programı düzenlenerek idarenin onayına sunulmak durumunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 4’üncü maddesinde iş programı; yüklenicinin, işin süresi ve varsa iş kısımlarına ait bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarını da dikkate alarak, yapım işine ait iş kalemlerini/gruplarını, imalatların niteliğini, teknik özelliğini ve yapım sürelerini esas alarak aylık imalatı ve iş miktarlarını, ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı,

yıllık ödenek dilimlerini ve bunların aylara dağılımını ayrıntılı olarak gösterdiği program, şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre, yapım işlerine ait yıllık ödenek tutarları idare tarafından belirlenir ve yüklenici de bu ödenek tutarlarına göre gün, ay ve yıl bazında yapılacak imalat miktarlarını ve harcama tutarını belirler. Bu bağlamda, yapılması gereken işlerin planlanması, takibi ve denetimi ile aylık olarak ödenecek hakediş tutarlarının belirlenmesi, oluşturulan iş programları üzerinden gerçekleştirilir.

Bununla birlikte, iş programı ve revize iş programının etki ettiği önemli bir unsur da fiyat farkı hesabıdır. Yükleniciye ödenecek fiyat farkı, imalatın iş programına uygunluğuna göre hesaplanır. Özellikle yüklenicinin iş programında öngörülen aylık iş tutarının gerisinde kaldığı durumlarda, sonraki ayda yapılacak işler için fiyat farkı hesabı, eksik gerçekleşen iş miktarı tamamlanıncaya kadar, uygulama ayı ile ödenek ayı endeksi kıyaslanarak düşük olan endeks üzerinden hesaplanır.

Dolayısıyla, iş ve revize iş programlarında sürelere uyulması, yapım işindeki imalatların ve iş miktarının hangi zaman aralıklarında yapılacağıın tespitini kolaylaştırması ve fiyat farkı hesabının doğru yapılması bakımından önemlidir.

Ancak yapılan inceleme sonucunda, bir adet yapım işine ait iş programında yüklenicinin iş programı teslimi ve idarenin onayına ilişkin tarihlerin mevcut olmadığı, tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar doğrultusunda, iş programı ve revize iş programlarının Yapım İşleri Genel Şartnamesi ve sözleşme hükümlerinde belirtilen sürelerde hazırlanması ve idarece onaylanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Denetim Raporunda Diğer Bulgular kısmında “Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması” başlığıyla yer almıştır.
Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10’unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Denetim Raporunda Diğer Bulgular kısmında “Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10’unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması” başlığıyla yer almıştır.
Taşınmazlara İlişkin Değer Tespit İşlemlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Denetim Raporunda Denetim

			Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında “Taşınmazlara İlişkin Değer Tespit İşlemlerinin Yapılmaması” başlığıyla yer almıştır.
--	--	--	--